

Informatie voor de leerkracht

Achtergrondinformatie en aanwijzingen voor gebruik

dit Koningskind

kijk **zie** **ontdek**

Voorwoord

De vereniging *dit Koningskind* is blij u - in samenwerking met de Educatieve Academie van de Gereformeerde Hogeschool - een compleet lespakket kunnen aanbieden rondom het thema Kijk, zie, ontdek.

De informatie voor leerkrachten bestaat uit:

1. Uitleg over de visie van *dit Koningskind* van *dit Koningskind*
2. Achtergrondinformatie beperkingen van *dit Koningskind*
3. Aanwijzingen voor gebruik van het lesmateriaal van *de auteurs*

We wensen u een plezierige themaweek!

Visie dit Koningskind

Graag willen wij u uitleggen vanuit welke visie dit Koningskind met de themaweek aan de slag is gegaan en willen wij ook de link leggen met de lessen in het lespakket.

De missie

Vereniging dit Koningskind wil leden/donateurs die te maken hebben met een verstandelijke, lichamelijke, sociale of zintuiglijke beperking ondersteunen bij moeiten die zich manifesteren op het snijvlak van handicap en geloof.

Visie

Mensen met een beperking willen zo gewoon mogelijk deelnemen aan activiteiten in maatschappij en kerkelijke gemeente. Gewoon wat kan en speciaal wat moet.

Ook vanuit 1 Korinthe 12 willen we duidelijk maken dat alle leden door God een eigen plaats hebben gekregen met eigen gaven en talenten. God vraagt van ons dat wij de talenten van anderen gaan zien en inzetten.

Met deze lessen willen we leerkrachten en opvoeders ondersteunen om dit aan leerlingen van het primair onderwijs te leren. Er zijn lessen gemaakt voor de onderbouw, middenbouw en bovenbouw en voor de eerste klassen van het voortgezet onderwijs. Soms kunnen dezelfde lessen goed voor verschillende niveaus gebruikt worden. U kunt dan zelf de nodige verdieping aanbrengen.

Vrijwilliger

U kunt voor de themaweek op uw school de plaatselijke vrijwilligers van *dit Koningskind* inschakelen. Informatie over contact opnemen met plaatselijke vrijwilliger

Dit Koningskind

Adres	Maliebaan 71M Postbus 85275 3508 AG Utrecht
Website	www.ditkoningskind.nl ; www.kijkzieontdek.nl
E-mail	info@ditkoningskind.nl
Telefoon	030 - 236 37 88
Fax	030 - 231 30 54

Achtergrondinformatie

Rondom sociale beperkingen

Wat

Er is in deze lessen aandacht voor wat het betekent ADHD of een stoornis uit het autistisch spectrum te hebben.

ADHD: Overmatige bewegingsdrang (niet stil kunnen zitten)
 Verminderd concentratievermogen (moeite om taak uit te voeren)
 Ondoordacht handelen (eerst doen dan denken, conflicten)

Stoornis uit het autistisch spectrum:

Moeite met sociaal contact. (stemt niet af op omgeving)
 Moeite met informatie verwerking
 Moeite met wederkerigheid (Kan moeilijk inleven in ander)
 Moeite met taal
 Moeite met verbeeldingsvermogen (neemt uitdrukkingen letterlijk)

Leerlingen

De leerlingen kunnen door verschillende spellessen ervaren wat het is om bijvoorbeeld geen regels te hebben of steeds te maken krijgen met veranderende regels.

Wat te doen

Zo zijn kinderen met ADHD of PDD-NOS geholpen met een duidelijke structuur en regels die op elk moment op dezelfde manier worden toegepast.

Wanneer leerlingen in hun omgeving te maken hebben met iemand met een sociale beperking kunnen de leerlingen geholpen worden met een duidelijk stappenplan. Wat te doen bij....

Leerlingen kunnen zo leren begrijpen dat hun medeleerling niet reageert om de ander te kwetsen of pijn te doen, maar omdat de situatie voor hen onveilig of angstig wordt.

Talent

In de lessen is ook aandacht voor wat iemand met een sociale beperking erg goed kan. Bijvoorbeeld oog voor detail (ASS) en enthousiasme voor bijvoorbeeld een hobby (ADHD).

Rondom lichamelijke beperkingen

Wat

Mensen met een lichamelijke beperking kunnen grofweg in twee groepen worden ingedeeld.

- Lichamelijke afwijkingen van de ledematen. Ledematen zijn niet aanwezig of zijn afwijkend gegroeid.
- Functionele afwijkingen. Ledematen zijn wel aanwezig maar kunnen door verschillende oorzaken niet op een goede manier functioneren.

Mensen met een ernstige lichamelijke beperking maken vaak gebruik van hulpmiddelen (rolstoel, rollator, hulpmiddelen bij de handfunctie.)

Leerlingen

De leerlingen kunnen ervaren wat het betekent niet of slecht te kunnen lopen door te oefenen met rolstoelen. Door bijvoorbeeld een hinkspel ervaren ze hoe belangrijk het is om elkaar te helpen.

Wat doen

Kinderen/mensen met een lichamelijke beperking zijn niet zielig. Vaak kunnen ze met verschillende aanpassingen gewoon meedoen.

Kinderen/mensen met een lichamelijke beperking worden graag geholpen, maar vraag het eerst wel even want vaak hebben ze zelf heel veel geleerd.

Kinderen/mensen met een lichamelijke beperking kunnen zelf praten en antwoord geven. Spreek de persoon in een rolstoel zelf aan en vraag iets niet via zijn/haar begeleider.

Talent

Veel sporten hebben aangepaste spelregels voor mensen met een lichamelijke beperking. Denk bijvoorbeeld aan zitvolleybal, rolstoelbasketbal. Wanneer je wel eens zo'n wedstrijd hebt gezien dan merk je dat het er fanatiek aan toe gaat.

Mensen met een lichamelijke beperking zijn vaak heel creatief in het bedenken van oplossingen om toch gewoon mee te kunnen doen. Daar kunnen ze anderen goed bij gebruiken.

Rondom zintuiglijke beperking

1. Visuele beperking

Wat

Mensen/kinderen met een visuele beperking hebben een beperkte gezichtsscherpte of een beperkt gezichtsveld. Binnen de categorie zijn volgende subcategorieën mogelijk : slechtziend, zeer slechtziend, maatschappelijk blind, blind en totaal blind. Totaal of absoluut blinden hebben geen lichtgevoeligheid. Sommige blinden kunnen wel licht en donker onderscheiden. Daarnaast zijn er ook blinden met een kleine gezichtsrest maar ook overwegend niet-visueel oriënterend. Ook binnen de slechtzienden kan men zeer slechtzienden (die zich visueel oriënteren maar in het algemeen op braille zijn aangewezen) en slechtzienden (die zich visueel oriënteren en visueel schrift kunnen lezen) onderscheiden.

Leerlingen

Door ervaringslessen leren kinderen wat het in het dagelijks leven betekent om blind of slechtziend te zijn.. Ze merken hoe griezelig het kan zijn wanneer er opeens obstakels op je weg liggen waar je tegenaan loopt of over struikelt.

Alle (gebruiks)voorwerpen moeten een eigen plaats hebben omdat je anders niet meer kunt vinden. Door de lessen leren de kinderen dat er verschillende hulpmiddelen zijn die de persoon met een visuele beperking in staat stelt te lezen (braille, audioboek), zelfstandig te reizen (geleidestok, blindengeleidehond.)

Wat te doen

Wanneer je een praatje aan knoopt met iemand die blind is noem hem of haar bij de naam. Dan weet de persoon dat je het tegen hem hebt. Hij kan niet zien tegen wie je praat. Houdt er rekening mee dat de persoon met een visuele beperking de non-verbale communicatie niet oppikt. (Gevoelens verwoorden)

Wanneer je iemand met een visuele beperking wilt helpen vraag dan even of dat nodig is. Doordat deze persoon geleerd heeft om zelf door middel van horen en voelen zelf zijn weg te vinden kan zonder meer helpen desoriënteren.

Talent

Mensen met een visuele beperking hebben vaak een muzikaal talent. Dit komt doordat zij andere zintuigen extra ontwikkelt hebben.

2. Auditieve beperking

Wat

Mensen/kinderen met een auditieve beperking kunnen slecht of niet horen. Er zijn kinderen die doof geboren zijn of op zeer jonge leeftijd doof werden (prelinguaal). Zij hebben niet leren praten. Dit heeft grote gevolgen voor hun taal- en spraakontwikkeling. Hun 'natuurlijke' moedertaal is de Neder-

landse Gebarentaal. Kinderen die na hun zesde jaar doof werden hebben wel leren praten. Voor hen is de Nederlandse taal hun 'natuurlijke' moedertaal.

Voor de taalontwikkeling is het ook van belang of er nog hoorresten aanwezig zijn en of die zo goed mogelijk versterkt kunnen worden.

Leerlingen

Door ervaringslessen leren kinderen wat het betekent om in het dagelijks leven doof te zijn. Door met koptelefoons op bepaalde opdrachten uit te voeren merken ze dat het nog niet zo gemakkelijk is wanneer je moet samenwerken en je kunt niet met elkaar praten. Het 'spreken' in gebaren blijkt noodzakelijk.

Wat we de kinderen minder goed kunnen laten ervaren wat het betekent in het dagelijks leven een taalachterstand te hebben. Misschien door gebruik te maken van een 'vreemde' taal waar ze al wel eens mee aan de slag zijn gegaan (bijvoorbeeld Engels).

Kinderen leren het belang kennen van gebarentaal. Maar ontdekken ook dat door nieuwe technologieën (chatten, msn'n, mailen) veel mogelijk is.

Wat te doen

Wanneer je in je omgeving iemand kent die doof is, is het een idee om wat gebarentaal te leren. Zo kun je iets gemakkelijker contact met elkaar leggen.

Kijk iemand die slechthorend of doof is altijd aan wanneer je met hem praat.

Doven en slechthorende kunnen vaak spraakafzien. Dat betekent dat ze aan je lippen kunnen zien wat je zegt. Maar dan moet je de woorden natuurlijk wel duidelijk uitspreken.

Betrek doven en/of slechthorenden bewust bij je gesprek en praat niet te snel. Doordat ze een gesprek niet altijd even vlug kunnen volgen kunnen ze zich buitengesloten voelen.

Talent

Mensen/kinderen die doof of slechthorend zijn hebben dezelfde interesses als horenden. Probeer te ontdekken waar jullie samen van houden.

Rondom verstandelijke beperking

Wat

Een ontwikkelingsstoornis waarbij de verstandelijke vermogens zich niet met de normale snelheid ontwikkelen en meestal ook nooit een normaal niveau bereiken. De persoon heeft door het cognitieve tekort moeite om volledig te functioneren, in vergelijking met leeftijdgenoten.

Globaal kan deze groep in drieën verdeeld worden

- Lichte verstandelijke beperking: Kunnen met een aantal uren begeleiding vaak zelfstandig wonen.
- Middelmatische verstandelijk beperking:
- Ernstige verstandelijke beperking: weinig communicatie door spraak mogelijk, 24-uurs zorg noodzakelijk. Letten op lichaamstaal.

Leerlingen

Door de lessen leren de kinderen dat iedereen verschillend is. God heeft ieder kind/mens uniek gemaakt. God heeft in de Bijbel gezegd dat iedereen nodig is om samen het lichaam van Christus te vormen. God heeft ook iedereen talenten gegeven. Ga op reis en ontdek de talenten van de ander (en die van jezelf) en kijk waar die talenten nodig zijn.

Wat te doen

Ga met mensen/kinderen met een verstandelijke beperking om net zoals je wilt dat anderen met jou om gaan. Betrek ze bij een gesprek, spel, taak. Let op of ze begrijpen wat jij zegt, leg het anders met

andere woorden nog een keer uit. Ga tegen iemand met een verstandelijke beperking niet praten alsof het een kind van vier jaar is. Kinderlijk is iets anders dan kinderachtig (toontje).

Talent

Mensen/kinderen met een verstandelijke beperking zijn vaak heel eerlijk en spontaan. Ze zeggen wat ze denken. Je kunt samen heel goed muziek maken of naar muziek luisteren. Vaak voelen mensen/kinderen met een verstandelijke beperking sfeer/stemmingen goed aan. Al kunnen ze het niet altijd goed onder woorden brengen.

Samen met andere mensen willen ze graag dingen doen of nieuwe dingen leren.

Aanwijzingen voor gebruik van het lesmateriaal

Beste leerkracht,

In het kader van het campagnejaar Kijk, zie, ontdek van dit Koningskind is een lessenserie ontwikkeld voor het houden van een themaweek Kijk, zie, ontdek in het basisonderwijs en in de onderbouw van het voortgezet onderwijs.

In de campagne is een van de belangrijkste doelen ‘meer bewust worden van de behoeften, maar vooral van de mogelijkheden van mensen met een beperking’. Omdat kinderen nog vrij open in het leven staan, is het heel belangrijk om ze hier nu al bewust van te maken. De kennis over leven met een beperking en het beeld van de kinderen daarbij kan voor een groot deel nog gevormd worden. In de lessen staat ervaren centraal. Kinderen ervaren wat het leven met een beperking inhoudt. Samen kijken de kinderen en de leerkracht naar talenten van iemand met een beperking. Op deze manier dragen de lessen bij aan de bewustwording van de mogelijkheden in het leven met een beperking.

Hoe kunt u het lesmateriaal gebruiken?

Het lesmateriaal bestaat uit verschillende onderdelen:

1. Opening
2. Lessen zintuiglijke beperking
3. Lessen lichamelijke beperking
4. Lessen sociale beperking
5. Lessen verstandelijke beperking
6. Afsluiting

Het materiaal voor de basisschool is verdeeld in onderbouw, middenbouw en bovenbouw. Uiteraard kunt u ideeën opdoen voor uw eigen groep door ook even in het materiaal van de andere bouwen te snuffelen.

Themaweek

U kunt de themaweek als volgt vormgeven:

- Maandagmorgen leidt u het project in tijdens de week- of dagopening. U kunt hiervoor gebruik maken van de Opening. Hierin worden tips en ideeën gegeven voor de invulling.
- Van maandag tot en met donderdag staat elke dag een beperking centraal. Er is bewust voor gekozen om de beperkingen niet vast te leggen op een dag, u kunt hierin zelf een keuze maken. Bij het deel over lichamelijke beperking zijn gymlessen opgenomen, die u tijdens de ingeroosterde gymlessen kunt uitvoeren. Een deel van de lessen is gericht op begrijpen en ervaren hoe het leven met een beperking is. Bij de andere lessen ligt het accent op het helpen van mensen met deze beperking en de talenten van deze mensen. Om dit voor de kinderen helder te houden, kunt u deze splitsing aanhouden in het dagprogramma. Kinderen ervaren 's morgens hoe het leven met een beperking is. 's Middags kijkt u met de kinderen naar talenten.
- Vrijdag is een afsluitende dag: werkstukken kunnen afgerond worden, een tentoonstelling kan worden ingericht. Dan is het tijd voor een feestje! In de Afsluiting vindt u tips en ideeën voor een talentenjacht. U maakt er met de kinderen toch ook een spetterend feest van?!

Tips

In het materiaal vindt u allerhande tips om de themaweek nog beter bij uw school te laten aansluiten. Voor u het project start, kunt u misschien de volgende tips al gebruiken:

1. Bezoek met (een groep) kinderen een woon- of werkvoorziening voor mensen met een beperking.

2. Nodig iemand met een beperking uit om in de groep te vertellen over zijn of haar leven en ervaring.
3. Het project wordt landelijk afgesloten met een Ontdekzondag. Nodig de dominee (of de plaatselijke werkgroep) uit om (delen van) de themaweek mee te maken, zodat de ontdekzondag goed aansluit bij de ervaringen van de kinderen.
4. Schakel de plaatselijke vrijwilliger van *dit Koningskind* in. De vrijwilliger kan u misschien in contact brengen met instanties en interessante bezoekers.
5. Informeer of u bij de Thuiszorg materialen kunt lenen als krukken, rolstoelen enzovoorts.
6. In het lesmateriaal wordt benoemd welk materiaal u voor de lessen kunt gebruiken. Lees de tips tijdig, zodat u eventueel het benodigde materiaal (bijvoorbeeld oordopjes, mitella's) kunt aanschaffen.

Tot slot

We hopen dat u samen met uw klas een mooie week zult beleven! Kijk, zie en ontdek dat God ieder leven kleur geeft en dat mensen met een beperking de maatschappij kunnen verrijken.

Een inspirerende week gewenst!

Met vriendelijke groet,

Anne van Diggele, Marieke de Groot, Rebekka Ooms en Lotte Veldhoen

PABO Studenten
Educatieve Academie van de
Gereformeerde Hogeschool in Zwolle
www.gh.nl